

මතුගම අධ්‍යාපන කලාපය
දෙවන වාර ඇගයීම් වැඩසටහන - 2020

11 ශ්‍රේණිය

බුද්ධ ධර්මය - පිළිතුරු

I පත්‍රය

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
1	----- 4	21	----- 3
2	----- 3	22	----- 4
3	----- 1	23	----- 3
4	----- 2	24	----- 1
5	----- 1	25	----- 4
6	----- 3	26	----- 4
7	----- 3	27	----- 3
8	----- 2	28	----- 2
9	----- 4	29	----- 1
10	----- 3	30	----- 1
11	----- 4	31	----- 1
12	----- 2	32	----- 3
13	----- 1	33	----- 2
14	----- 2	34	----- 1
15	----- 3	35	----- 4
16	----- 1	36	----- 4
17	----- 2	37	----- 4
18	----- 1	38	----- 1
19	----- 2	39	----- 1
20	----- 4	40	----- 3

II පත්‍රය

01. 1. දම්සක්පැවතුම් සූත්‍රය
2. අනිත්‍ය, දුක්ඛ, අනාත්ම
3. සමථ භාවනාව, විදර්ශනා භාවනාව
4. ලෝභ, දෝස, මෝහ
5. “මහණෙනි, මම චේතනාව කර්මය යැයි වදාරමි.”
6. සම්මා දිට්ඨි, සම්මා සංකප්ප
7. හිරි, ඔත්ප්ප
8. ඡන්දය, ද්වේෂය, හය, මෝහය
9. සැරියුත් - උපතිස්ස කෝලිත - මුගලන්
10. අනාගාරික ධර්මපාලතුමා

02. (i) දසමාර සේනා පරාජය කිරීම / මාර දුවරුන්ට මුහුණදීම / සත්සතිය ගත කිරීම / සෝමිතාරාම භික්ෂූන්ගේ කළහකාරී හැසිරීම / වේරංජාපුර වස් විසීම / ආරාම පිළිගැනීම / තනතුරු පිරිනැමීම ආදී කරුණු
- (ii) විමර්ශනශීලී බුද්ධිය / අධිෂ්ඨානය / ඉවසීම / ආත්ම සංයමය / නොපසුබස්නා උත්සාහය / උපායශීලීබව / සත්‍ය ප්‍රකාශ කිරීම / මධ්‍යස්ථ බව යනාදී කරුණු
- (iii) * ශිෂ්‍ය ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට අවශ්‍ය ආදර්ශ බුද්ධ චරිතයෙන් සොයා ගත හැකි බව.
- * අධිෂ්ඨානය නොපසුබට උත්සාහය තුළින් ශිෂ්‍යයකු ලෙස තමාට එල්ල වන අභියෝග ජයගත හැකි බව.
  - * ඉවසීම මෙන්ම ආත්ම සංයමය ඇති කර ගැනීමෙන් එම අභියෝගවලට සාර්ථකව මුහුණ දිය හැකි බව.
  - * ශිෂ්‍යයකු ලෙස සෑම අවස්ථාවකදී ම සත්‍ය ප්‍රකාශ කිරීමට පුරුදු පුහුණු වීම.
  - * තමන් විසින් ගන්නා වූ සෑම තීරණයකදීම මධ්‍යස්ථ වීම.
  - * ශිෂ්‍යයකු ලෙස උපායශීලී බව තම ජීවිතයට පුරුදු පුහුණු කර ගැනීම.
  - * සෑම කරුණක් සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ දී විමර්ශනශීලී බුද්ධිය යොදා ගැනීමට හුරුවීම.
- මේ ආදී කරුණු ඇතුළත් කර ලියන ලද සාර්ථක පිළිතුරුකට සම්පූර්ණ ලකුණු ප්‍රදානය කළයුතු අතර ලියා ඇති කරුණුවලට අනුව ලකුණු ප්‍රදානය කරන්න.

03. (i) සුකරානි අසාධුනී - අත්තනෝ අභිතානිව

යංචේ භිතංච සාධුංච - තංචේ පරමදුක්ඛං

(ii) තමාට අහිත වූ අයහපත් දේ කිරීමට ඉතා පහසු ය. යම් දෙයක් තමාට වැඩදායක ද යහපත පිණිස හෝ පවතී ද එවැනි දේ කිරීම ඉතා අපහසු ය.

(iii) * ධම්ම පදය බෞද්ධයාගේ අත්පොත ලෙස සලකන බව.

* ධම්ම පදය ඕනෑම වයස් මට්ටමක පුද්ගලයකු තමාට අවශ්‍ය ජීවන අත්දැකීම් ලබාගත හැකි බව. එය ජාති ආගම් කුල භේදයකින් තොරව විශ්ව අත්දැකීම් ලබාදෙන ග්‍රන්ථයක් බව.

* සත්වයෝ නිරතුරුව පවට නැඹුරු වී සිටිති.

* තමාට අහිතකර අවැඩදායක වූ අයහපත් දේ කිරීමට වැඩි කැමැත්තක් දක්වති.

* තමාට යහපයත් ප්‍රතිඵල ලබාදෙන වැඩදායී ක්‍රියා සිදු කිරීමට අකමැතිය.

* අහිතවත් වැරදි ක්‍රියා සිදු කිරීම ඉතා පහසුවන අතර හිතකර හොඳ ක්‍රියා සිදු කිරීම අපහසු ය.

* වැරදි ක්‍රියාවන්හි නිරත වීමට පුද්ගල පිරිස් වැඩි කැමැත්තක් ඇති බවත් එය මැඩ පවත්වා යහපත් ක්‍රියාවන්හි නිරත විය යුතු ය.

මෙම කරුණු විස්තර කර ලියා ඇති පිළිතුරකට සම්පූර්ණ ලකුණු ලබා දෙන්න. මෙයට අදාළ වෙනත් ගාථා ලියා තිබුණ ද ලකුණු ලබා දෙන්න.

04. (i) උට්ඨාන සම්පදා, ආරක්ඛ සම්පදා, කළ්‍යාණ මිත්තතා, සමජීවිකතා

(ii) කෘෂි කර්මාන්තය, ගව පාලනය, වෙළඳාම, ආරක්ෂක සේවය

මෙම රැකියා ධාර්මිකව, සාධාරණව ධනය උපයා ගන්නා කර්මාන්ත ලෙස හඳුන්වා ඇත. තව ද දැනේ මහත්සියෙන්, දහඩිය වගුරුවා, කය වෙහෙසා ධනය උපයා ගන්නා කර්මාන්ත ලෙස හඳුන්වයි.

(iii) * ව්‍යග්ගපඡ්ඡ සූත්‍රයේ මෙලොව දියුණුවට හේතුවන උට්ඨාන, ආරක්ඛ, කළ්‍යාණ මිත්තතා හා සමජීවිකා කරුණු 4ක් ඇතිබව

උට්ඨස සම්පදා - දැනේ මහන්සියෙන් දහඩිය වගුරුවා, ධාර්මිකව සාධාරණව ධනය ඉපයීමයි. කෘෂිකර්මාන්තය, ගව පාලනය ආදී ධනෝපායන මාර්ග 6ක් ධාර්මිකව සාධාරණව උපයන පුද්ගලයාගේ දියුණුවට හේතුවන බවය.

ආරක්ඛ සම්පදා - මෙසේ උපයා ගන්නා ලද ධනය රජුගෙන්, පවිටු මිත්‍රයන්ගෙන්, සොරුන්ගෙන්, ස්වභාවික විපත්වලින් ආදියෙන් ආරක්ෂා වන බව

කළ්‍යාණ මිත්තතා - ඒ පුද්ගලයා ඇසුරු කළ යුතු වන්නේ සද්ධා සම්පන්න, ත්‍යාග සම්පන්න, ප්‍රඥා සම්පන්න ආදී මිත්‍රයන්ය. එසේම පවිටු මිත්‍රයන් ඇසුරු නොකළ යුතු බව.

සමජීවකතා - උපයා ගන්නා ආදායමට සරිලන ආකාරයට වියදම් කළ යුතු බව. නාස්තිකාර වියදම හෝ නොකානොබී සිටීම මින් අදහස් නොව බව

(ව්‍යග්ගපඡ්ඡ සූත්‍රයේ සඳහන් කරුණු අනුගමනය කිරීම පුද්ගල දියුණුවට හේතුවන ආකාරය. මේ ආදී වශයෙන් විස්තර කර ඇති පිළිතුරකට සම්පූර්ණ ලකුණු ප්‍රදානය කරන්න.)

05.(i) දාන / සීල / නෙක්ඛම්ම / ප්‍රඥා / චිරිය / ශාන්ති (බන්ති) / සත්‍ය / අධිෂ්ඨාන / මෛත්‍රී / උපේක්ඛා

(ii) පාරමී - තමා සතු භෞතිකමය දෑ පරිත්‍යාග කිරීමෙන් සපිරීම.

උපපාරමී - තමා සතු භෞතික වස්තු මෙන්ම ඉස් ඇස් ලේ ආදිය පරිත්‍යාග කිරීමෙන් සපිරීම.

පරමත්ථ පාරමී - ඉහත සියලු දේවලට අතිරේක තමාගේ ජීවිතය පවා කැප කිරීමෙන් සම්පූර්ණ කිරීම.

(iii) * පාරමී යනු සංඝාර සාගරයෙන් එතෙර වීමට බලපාන ගුණ ධර්ම සමුදාය වේ.

* පාරමිතා දාන සීල නෙක්ඛම්ම ආදී වශයෙන් දහයක් පවතින බව

* පාරමිතා සම්පූර්ණ කිරීමෙන් පුද්ගලයාගේ ආධ්‍යාත්මික දියුණුව මෙන්ම භෞතික දියුණුව ද ලඟා කර ගත හැකි බව.

* පාරමිතා සම්පූර්ණ කිරීමෙන් පුද්ගල දියුණුවද එවැනි පුද්ගලයින්ගේ එකතුව සමාජය ද වන බැවින් පුද්ගල මෙන් ම සමාජ දියුණුව ද සැලසෙන බව.

* උදා - දාන පාරමිතා තුළින් පුද්ගලයාගේ සංවර්ධනය සැලසෙන අතර සමාජය තුළ සිටින නැති බැරි අය ඇති හැකිවන බව ද

* දානය හා දාන පාරමිතාව වෙනස් වන්නේ දානය යනු දීම, පරිත්‍යාගය අදහස් වුවද පාරමිතාවක් වීමට තෘෂ්ණාවෙන්, මානසයෙන් හා වැරදි දෘෂ්ටියෙන් තොරවීම මෙන්ම කරුණාව හා උපාය කුසලතාවයෙන් යුක්ත වීම සහ ලක්ෂණ 5 ඇතුළත් විය යුතු ය.

* සීල පාරමිතාව - සීලය යනු කය හා වචනයෙන් පුද්ගලයා සංවර වීමය. එය සීල පාරමිතාවක් බවට පත්වනුයේ ඉහත ලක්ෂණ ඇතුළත් වූ විට ය. කය හා වචනය සංවර් පුද්ගලා භාරකමින්, සතුන් මැරීම හා කාමය වරදවා හැසිරීම ආදියෙන් වැලකී සතුන්ට මෛත්‍රී කරුණාව දක්වන අයෙකු වේ. එසේම බොරු, කේලාම්, පරුෂ හා හිස්වචන නොකියන පුද්ගලයෙක් බවට පත් වේ.

* යනාදී ලෙස පාරමිතා 3ක් හෝ 4ක් යොදා ගනිමින් විස්තර කර ඇති පිළිතුරට සම්පූර්ණ ලකුණු ලබා දෙන්න.

06. (i) සිතා සිතින් කයින් හා වචනයෙන් කරනු ලබන සියලු ම කුසල හෝ අකුසල ක්‍රියා කර්ම ලෙස හඳුන්වයි.
(ii) දිට්ඨධර්මවේදනීය කර්ම / උපපජ්ජවේදනීය කර්ම / අපරාපරියවේදනීය කර්ම / අහෝසි කර්ම

(iii) * බුදුරජාණන් වහන්සේ සුභ නම් මානවකයා අසන ලද පුද්ගල විෂමතා ඇතිවීමට බලපාන කරුණුවලට වුල්ලකම්මචිහංග සූත්‍රය තුළින් පිළිතුරු සපයා ඇති බව.

* සිතින් කයින් හා වචනයෙන් සිදු කරන ලද ක්‍රියා කර්ම ලෙස හඳුන්වා ඇති බව.

* කර්ම යනු කුසල මෙන්ම අකුසල ක්‍රියා ද අයත්වන බව.

* තමා විසින් කරනු ලබන කර්මවල ප්‍රතිවිපාක අත් අයකුට පැවරිය නොහැකි අතර එය තමා විඳ ගැනීමට සිදුවන බව.

* හොඳ ක්‍රියාවක් කළ විට ප්‍රතිඵල ද හොඳ වන අතර නරක ක්‍රියාවක ප්‍රතිඵල ද නරක වන බව.

* කර්මයේ හිමිකරුවා තමාම බව පුද්ගලයා කර්මය දායාද කොට ඇති බව.

* වුල්ලකම්ම චිහංග සූත්‍රයේ සඳහන් පුද්ගල විෂමතා 14ක් සඳහන් වන බව.

* උදා - සතුන් මරන්නා සෑම ආත්මභාවයකදීම අඩු ආයුෂ සහිතව මිය යන බව, එසේ නොකරන්නා දිර්ඝායුෂ විඳින බව.

* දන්දෙන්නා පොහොසත්ව උපදින බවත්, දන්තොදෙන්නා දුප්පත්ව උපදින බවත්, සතුන්ට හිංසා කරන්නා බොහෝ රෝගාබාධා සහිතව උපදින බවත්.

* සත්වයාට බලපාන එකම දේ කර්මය නොවන අතර කර්මය ඉන් එක් සාධයක් පමණක් බවත් ය.

* සෑම දෙනාම සැප සහිතව ජීවත්වීමට කැමති බවත්, එසේ වීමට නම් පුද්ගලයා සෑම විටම හොඳ ක්‍රියා කළ යුතු බවත් ය. මේ ආදී කරුණු ඇතුළත් සාර්ථක පිළිතුරකට ලකුණු 5 ලබා දෙන්න.

07. (i)

(ii)

(iii) සමජීවිකතා

ව්‍යග්ඝපජ්ජ සූත්‍රයට අනුව සමජීවිකතා යනුවෙන් හඳුන්වා ඇත්තේ තමාට ලැබෙන ආදායමට සරිලන ආකාරයට වියදම සකස් කර ගැනීමයි. මෙහි දී ලැබෙන ආදායමට වඩා වියදම් කරන්නා “උදුම්බරබාදක” ලෙස හඳුන්වා ඇති අතර විශාල ආදායමක් තිබුණ ද ඉතාමත් සුළු වියදමක් පමණක් කරන්නා “නොකා මැරෙන්නා” ලෙස හඳුන්වා ඇත. මෙම අන්ත දෙකෙන් මිදී ආදායමට සරිලන වියදම් කිරීම අනුමත කර ඇත. යනාදී කරුණු ඇතුළත්කොට ඇති පිළිතුරට ලකුණු 5 ලබා දෙන්න.

(iv) මහින්දාගමනය

දේවානම්පියතිස්ස රජ සමයේ මිහිදු මහරහතන් වහන්සේ පොසොන් පුර පසලොස්වක පොහෝ දින බුදු දහම රැගෙන මහින්තලාවට වැඩම කිරීම මහින්දාගමනය ලෙස හඳුන්වයි. මිහිදු මහරහතන් වහන්සේ සමග පැමිණි කණ්ඩායම හැදින්වීම. අශෝක රජු හා දෙවන පැනිස් රජතුමා අතර පැවති මිත්‍රත්වය ලියා තිබීම ආදී කරුණු ඇතුළත් සාර්ථක පිළිතුරකට ලකුණු 5 ලබා දෙන්න.